

Ep! Parlem-ne... 14

FULL INFORMATIU I DE DIVULGACIÓ DEL SERVEI LINGÜÍSTIC D'ESADE

Gener de 1998

EL GÈNER I LES VAQUES

No us heu plantejat mai com hem de dir *cuesta de enero en català*? Doncs el TERMCAT ens proposa dues solucions:

- una, bastant propera a l'expressió castellana, és **gener costerut**,
- però, en un context més distès o de registre més informal, podem parlar de les **vaques magres de gener**.

I és que les vaques, que darrerament han tornat a ser actualitat, ja tenen una bona tradició en català. Així, parlem d'una època de **vaques grasses** per referir-nos a una bona temporada econòmica, o de **vaques sagrades**, quan al·ludim a persones que tenen prestigi per la seva autoritat indiscutible sobre una matèria o pel seu poder simbòlic.

CAL NO CONFONDRE...

depenent v. (CAST. *dependiendo*)

Gerundi del verb dependre. *Els èxits de la recerca depenen de la perícia de l'investigador.*

- Per tant, aquesta forma només admet usos verbals i no té plural.

dependent adj. (CAST. *dependiente*)

Que depèn d'algú o d'alguna cosa, que hi està lligat o subordinat. *És un organisme dependent de l'Administració pública.*

- Aquest terme té plural i cal no confondre'l amb el gerundi del verb dependre.

Per identificar tots dos termes fàcilment es pot recórrer a la forma negativa de l'expressió, és a dir: si els organismes *no depenen* de l'Administració, parlem d'organismes *independents*; si depenen de l'Administració, són *dependents*.

dependent *dependenta* m. i f. Persona que presta els seus serveis en una botiga.

CONVÉ SABER...

rentable o rendible?

Rentable vol dir que es pot rentar; en canvi, *rendible* és tot allò que dóna un bon rendiment o que té rendibilitat econòmica. En aquesta segona accepció, doncs, és un mot derivat de **renda**.

Així, doncs, l'únic que és **rentable** és el diner negre, el diner blanc ja no cal rentar-lo...

renda f.

Profit periòdic, especialment en diner, que ret un actiu material o financer. *Una renda anual. Viure de renda. Renda vitalícia.*

renda per capita Renda que resulta de dividir la renda nacional pel nombre d'habitants de la nació.

- Per tant, els mots derivats de *rendible* i *renda* han de mantenir la lletra *d* de l'arrel: **rendiment, rendibilitat, rendibilitzar, rendista.**

retre comptes

Vol dir presentar un estat justificatiu d'una gestió administrativa.

rendició de comptes Acció de presentar, davant de qui correspon, la relació de despeses i ingressos d'una administració o gestió per tal que pugui ser comprovada.

NAVEGACIÓ I LLENGUA

terme català

cibernauta, internauta
hipertext
lloc web
megaoctet (MB)
multimèdia
tertúlia, *chat*

terme anglès

internaut
hypertext
web site
megabyte
multimedia
chat

Si voleu dir-hi la vostra en l'elaboració de nous termes, adreceu-vos a la bústia de l'InterQUÈ del TERMCAT (<http://www.termcat.es>).